

#zabydleni

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., předseda vlády ČR, předseda ODS
Ing. Markéta Pekarová Adamová, předsedkyně PSP ČR, předsedkyně TOP 09
PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D., místopředseda vlády pro digitalizaci, předseda Pirátů
Ing. Marian Jurečka, místopředseda vlády, předseda KDU-ČSL
Mgr. Bc. Vít Rakušan, 1. místopředseda vlády, předseda STAN

Praha, 21. 5. 2024

Vážený pane premiére, Vážení předsedové a předsedkyně koaličních stran,

oslovujeme Vás jménem více než 50 nevládních neziskových organizací, akademiků a akademiček, představitelů a představitelky samospráv sdružených v iniciativě [Za bydlení](#), stejně tak i dalších osobností, které si uvědomují závažnost problematiky bytové nouze. Máme oprávněný zájem na nápravě legislativního dluhu České republiky v oblasti dostupnosti bydlení, a to i pro ty nejhroženější z nás. Protože, jak sami tvrdíte v preambuli svého programového prohlášení: *“Společnost a stát jsou na takové výši, jakým způsobem se starají o své nejzranitelnější členy¹.”*

Dne 15. 5. 2024 byl na vládu předložen návrh zákona o podpoře v bydlení, který představuje dlouho očekávanou legislativní systémovou podporu jak pro 154 000 lidí, včetně 61 000 dětí, kteří se v současné době v České republice již nacházejí v bytové nouzi, tak pro další milion lidí, kteří jsou bytovou nouzí ohroženi.

Na absenci zákona dlouhodobě upozorňuje Evropská komise i Ústavní soud České republiky ve stanovisku z května 2023².

¹ <https://vlada.gov.cz/assets/jednani-vlady/programove-prohlaseni/Aktualizovane-Programove-prohlaseni-vlady-.pdf>

² <https://www.usoud.cz/aktualne/v-cr-chybi-zakon-o-socialnim-bydleni-dlouhodoba-nejjistota-obcanu-tykajici-se-bydleni-muze-ohrozit-duveru-v-demokraticky-pravni-stat>

Zákon je připravený a detailně prodiskutovaný s většinou klíčových aktérů ze strany obcí, krajů, poskytovatelů sociálních služeb i expertů a expertek ze sociální oblasti. Poslední, co zbývá, je návrh provést zákonodárným procesem. A právě v této věci nyní cítíme silné obavy.

Řádný legislativní proces nového zákona zabere v průměru více než rok, přičemž funkční období současné vlády končí v září roku 2025, k čemuž je potřeba započíst dvoje sněmovní prázdniny. Zákon zlepšující dostupnost bydlení pro zranitelné skupiny obyvatel se snažilo prosadit již několik vlád před Vámi, nikdy se to však bohužel nepodařilo.

Tváří v tvář sílící bytové krizi, energetické chudobě a dopadům inflace Vás žádáme, abyste v tomto předchozí vlády předčili a zákon zodpovědně dotáhli do konce, co nejdříve ho schválili na vládě a posunuli ho dále do Parlamentu ČR.

Zákon pracuje se zaváděním v praxi ověřených nástrojů, které již fungují nejen v zahraničí, ale i v řadě českých měst. Namátkou se dají zmínit České Budějovice, Plzeň či Most, ale jednotlivé nástroje jsou už nyní aktivně využívány v desítkách měst³. Většina těchto projektů je nyní závislá na financování z Evropské unie a bez legislativní podpory ze strany České republiky bude muset skončit.

Vnímáme zcela pochopitelnou snahu vlády o rozpočtovou zodpovědnost. Proto je dobré podtrhnout, že na přijetí zákona do konce volebního období je navázáno 9,6 miliardy korun z Národního plánu obnovy, přičemž tyto peníze budou kráceny ve chvíli, kdy u nás reforma v bydlení nenastane.

³ <https://socialnibydeni.mpsv.cz/projekty/mapa-projektu>

#zabydleni

Náklady spojené s bytovou nouzí pro veřejné rozpočty dnes přesahují podle konzervativních odhadů 4 miliardy korun ročně. Přijetí zákona o podpoře v bydlení tedy zároveň vnímáme jako klíčovou investici do budoucnosti. Nemluvě o nevyčíslených nákladech bytové nouze, jako je vzdělávání dětí, domácí násilí, kvalita života, kriminalita, participace na trhu práce, závislosti, stigmatizace a sociální koheze či kvalita veřejného prostoru. Z našeho pohledu to jsou totiž náklady, které žádný moderní stát, pokud mu jde o sociální kohezi a zachování demokratického zřízení, nemůže ignorovat.

V tomto kontextu chceme odpovědět na argument ohledně vytváření nových úřednických míst. Z našeho pohledu zákon zavádí, a to ve velmi strážlivém počtu, nikoliv novou byrokratickou zátěž, ale nezbytnou síť poradců, poradkyň, sociálních pracovníků a pracovníků poskytujících přímou podporu v asistenci a garancích v bydlení, kteří na úrovni obcí dnes chybí.

V případě, že se zákon neschválí, budeme nadále svědky společenské situace prohlubující se chudoby, kdy desítky tisíc dětí vyrůstají ve zcela nevyhovujících podmínkách, což má negativní dopady na jejich zdraví, vzdělávání i na jejich životní příležitosti.

Je proto zcela klíčové, aby schválení zákona o podpoře v bydlení patřilo mezi nejvyšší vládní priority a aby byl návrh podpořen a předán k projednání Poslanecké sněmovně nejpozději do konce května tohoto roku.

Touto výzvou Vás zároveň, pane premiére, žádáme o společné jednání, abychom s Vámi mohli sdílet závažnost situace a probrat s Vámi, co z Vašeho pohledu brání přijetí této dlouho očekávané a společensky přínosné legislativy. Oslovujeme Vás nejen jako premiéra, ale i jako předsedu ODS, která je v tuto chvíli jedinou koaliční stranou, která zákon veřejně rozporuje.

Děkujeme za vyslyšení a spoléháme se na Vaší společenskou zodpovědnost,

Iniciativa Za bydlení,

s podporou České komory architektů, odborníků, odbornic a osobností se zájmem na ukončování bytové nouze:

Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, vládní zmocněnkyně pro lidská práva

Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D., biskup Plzeňský

Mgr. Mikuláš Vymětal, Th.D., kazatel Českobratrské církve evangelické

Ing. arch. Jan Kasl, předseda České komory architektů

Ing. arch. Karolína Kripnerová, Ph.D., spoluzakladatelka Architektů bez hranic

Mgr. Václav Orcígr, Ph.D., vedoucí kampaně Město pro život, Arnika z. s.

Doc. PhDr. Alice Gojová, Ph.D., děkanka Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity

Kontaktní osoba za iniciativu Za bydlení:

Mikoláš Opletal

+420 774 645 467

Mikolas.opletal@socialnibydeni.org

„Projekt byl podpořen Nadací OSF z programu Stronger Roots, který je financován Evropskou unií z programu Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV). Program Stronger Roots posiluje odolnost a stabilitu neziskových organizací a přispívá k jejich většímu propojení s veřejností.“

Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Nadace OSF. Evropská unie ani Nadace OSF za ně nenesou odpovědnost.“

Loga organizací podporujících přijetí zákona o podpoře v bydlení v rámci iniciativy Za bydlení:

Za bydlení

Iniciativa Za bydlení

Pomáhá prosadit fungující institucionální a legislativní model, který zabrání propadu lidí na ulici či do sítě obchodníků s chudobou

Charita Česká republika

Organizace poskytující sociální a zdravotní služby lidem v tíživé situaci nebo akutní nouzi, člen celosvětové organizace Caritas

Asociace Dítě a Rodina

Sdružení 79 organizací působících v oblasti péče o ohrožené děti

Vteřina poté

Skupina hájící zájmy dětí a mladých lidí vyrůstajících v ústavní péči

Asociace vzdělavatelů v sociální práci (ASVSP)

Spolek sdružující vyšších odborné a vysoké školy nebo jejich části, které nabízejí vzdělání v sociální práci na území ČR

Platforma pro sociální bydlení

Platforma pro sociální bydlení sdružuje přes 100 organizací a jednotlivců, kteří společně usilují o systémové řešení bytové nouze v Česku

Centrum pro společenské otázky – SPOT

Spolek zaměřený na urbanistické politiky s cílem zajistit důstojné soužití obyvatelů měst

Naděje

Jedna z nejstarších českých neziskových organizací pečující zejména o lidi bez domova a lidi ve stáří

Asistence

Podpora lidí s tělesným a kombinovaným postižením a jejich samostatného života v běžném prostředí

Člověk v tísni

Největší česká nevládní organizace, v Česku řeší zejména problematiku sociální práce a vzdělávání

ASOCIACE ORGANIZACÍ V OBLASTI VĚZEŇSTVÍ

Asociace organizací v oblasti vězeňství

Propojování různých aktérů v oblasti vězeňství a trestní justice a přispívání k systémovým změnám v oblasti naplňování trestní spravedlnosti

Nadace J&T

Pomoc a poradenství rodinám s dětmi v nepříznivé situaci

Aslido

Emancipace lidí bez domova prostřednictvím jejich zapojování do řešení bytové nouze a otevírání dialogu mezi všemi aktéry angažovanými v problematice bezdomovectví

Diakonie ČCE

Poskytovatel sociálních služeb pod hlavičkou Českobratrské církve evangelické, součást mezinárodní platformy Eurodiaconia

Česká asociace streetwork

Střešní organizace nízkoprahových sociálních služeb. Sdružuje a zaštiťuje programy, které pracují metodou kontaktní práce

Děti úplňku

Spolek sdružující rodiče a další rodinné příslušníky dětí s poruchou autistického spektra

Život 90

Organizace poskytující služby k podpoře nezávislosti seniorů

Skrojek

Skrojek z.s. je spolek osob, které by rády zlepšily místo, v němž žijí, a to nejen pro sebe, ale také pro své blízké i ostatní spoluobčany

Armáda spásy

Mezinárodní křesťanská organizace pomáhající lidem v nouzi

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK EAPN ČR

Nezávislá síť organizací a skupin zapojených do zápasu s chudobou a sociálním vyloučením na venkově

Fokus Praha

Největší nezisková organizace v Česku podporující lidi se zkušeností s duševním onemocněním

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Největší profesní organizace sdružující poskytovatele sociálních služeb v České republice

Women for Women

Pomáhá samoživitelům a samoživitelkám, dětem i kompletním rodinám zlepšit kvalitu života dětí a podmínky při jejich výchově

SOS dětské vesničky

Nejstarší nezisková organizace pomáhající v Česku ohroženým dětem

asociace
komunitních
služeb

Asociace komunitních
služeb v oblasti péče o
duševní zdraví

Střešní organizace
poskytovatelů
mimonemocničních sociálně
zdravotních služeb pro lidi
s psychotickou duševní
poruchou

Česká rada dětí a mládeže
Česká rada dětí a mládeže
zastřešuje organizace dětí a
mládeže v České republice

CEDR – komunitní spolek
Podporuje odstraňování
bariér na trhu práce,
integraci minorit do
společnosti a zamezení
sociálního vyloučení
v regionech Šluknovského
výběžku a Českého
Švýcarska

dobrý start

z rodiny doletí dál

